

לכיתות ג-ה

גליון עובדות

הלשון שלכם היא החישן לטעם. הלשון יכולה לטעום מתוק, מלוח, מר וחמוץ. הלשון שלכם יכולה לטעום גם "אוממי" – כמו למשל בשר או ירקות. חשבו על האוכל האהוב עליכם. איזה טעם יש לו? מתוק? מלוח?

העור שלכם הוא החישן של מגע. חישן זה מעביר מידע על חום וקור, כאשר משהו מדגדג או כאשר יש לכם גירוד. הזהרו לא לגעת בשום דבר חם מדי כי העור שלכם יכול גם לחוש מתי משהו כואב.

האף שלכם הוא החישן לריח. ריח מגיע לאף שלכם ואז חישנים מיוחדים אומרים למוח שלכם מה אתם מריחים. המוח שלכם יכול לזכור הרבה סוגים שונים של ריחות. למעשה, אנחנו יכולים לזכור ריחות יותר טוב מכל חוש אחר.

למרות שראיה, שמיעה, מגע, טעם וריח הם חמשת החושים הכי נפוצים, יש לכם גם חושים שאומרים לכם מתי אתם רעבים, צמאים או מתי אתם צריכים לשירותים.

כיצד עובדים החושים שלנו?

המוח שלכם אוסף מידע כמו ריחות וצלילים דרך חמשת החושים: ראייה, שמיעה, מגע, טעם וריח. לכל אחד מחמשת החושים יש חישן מיוחד משלו. כל חישן אוסף מידע על הסביבה ושולח אותו למוח. אח-כך, המוח משתמש במידע מהחושים כדי לעזור לכם להבין את העולם סביבכם.

העיניים שלכם הן החישנים לראיה. הם יכולים לראות את הצבעים של קשת בענן כמו גם את הגוונים הכהים והבהירים של האור. העיניים שלכם יכולות גם לדעת אם משהו קרוב או רחוק. מכל החיות בממלכת החיות, בני האדם מאוד תלויים בראיה שלהם.

האם אי פעם ניסיתם לפגוע בפניאיטה במסיבה בעוד שעיניים שלכם מכוסות? זה לא קל!

האוזניים שלכם הם החישנים לשמיעה. הם נותנים למוח שלכם מידע על סוגי שצלילים שאתם שומעים ומהיכן הצלילים האלו מגיעים. האם ידעתם שאזניים יכולות גם לעזור בשיווי משקל? עמוק בתוך האוזן, יש לכם חישנים מיוחדים שאומרים למוח שלכם אם אתם זקוף או עומדים על הראש.

כיצד עובדים החושים שלנו?

החושים שלכם עובדים יחד כדי לעזור לכם להבין את העולם ולהגיב לשינויים בסביבה שלכם. צופר של מכונית יכול להזהיר אתכם מחציה של כביש וטמפרטורה של כיריים יכולה להזהיר אתכם להזיז את היד אחורה. החושים עוזרים לכם לחקור ועוזרים לכם להגיב לדברים סביבכם כדי לשמור עליכם. פעם הבאה שאתם מתעוררים, יוצאים החוצה לשחק או יושבים לארוחת ערב, זכרו, כל החושים שלכם בפעולה!

יש לכם גם חושים מיוחדים לשרירים שלכם שאומרים למוח שלכם איפה הרגליים, ידיים והראש שלכם. נסו לעצום עיניים ולגעת באף שלכם. אתם לא יכולים לראות את האף שלכם אבל חושים אחרים יכולים לעזור לכם.

המוח שלכם אוסף מידע מהעיניים, אוזניים, אף, פה ועור ומרכיב יחד תמונה אחת גדולה. נראה שכל החושים שלכם עובדים בנפרד אבל החושים שלכם הם צוות שעובד יחד. אתם אולי תשימו לב שהחושים שלכם עובדים יחד אם תאבדו אחד. לדוגמה, האם אי פעם ניסיתם לאכול ארוחת ערב עם אף סתום? כאשר חוש הריח שלכם לא עובד, לאוכל אין את אותו הטעם. זאת מכיוון שחוש הריח וחוש הטעם עובדים יחד.

